

דברי פתיחה

חבורת המדריכות-החיילות העושות את שירותן הצבאי במסלולי מינהל חברה ונוער הולכת ומשביחה משנה לשנה, והדבר בא לידי ביטוי הן בעלייה במספר הבנות המעוניינות להצטרף למסלול והן באיכותן.

עלינו מוטלת חובת המיון וההכשרה שלהן, ואכן תחומי נוער וקהילה, קידום נוער ומסלולי השדה עושים את המירב על מנת למלא חובה זאת בצורה הטובה ביותר.

עליכם, המעסיקים הישירים ביישובים ובמרכזי השדה, ללוות את עבודתן במהלך שירותן, לטפח, להעניק את תשומת הלב, החינוך הנכון, העידוד במקום שצריך והביקורת הבונה כשנדרשים לה. וזאת כהשלמה לתהליך ההכשרה שנעשה על ידנו.

תקנון זה בא לסייע לכולנו, האזרחים והחיילות כאחד, להפעיל את מערכת ההדרכה ביעילות ובמקצועיות כדי שתיתן את השירות הטוב ביותר אשר לו זקוקים הנערים והנערות ביישובים השונים.

בברכת עבודה פורייה,

יוסי לוי

מנהל תחום נוער וקהילה

לחניכות מינהל חברה ונוער!

אתן מצטרפות היום למסלול הייחודי של מורה חיילת-מדריכה בקהילה.

שירות חיילות כמדריכות נוער בעיירות פיתוח, בשכונות מצוקה וביישובי ספר הינו אחד המסלולים הוותיקים ביחידת מורות.

שירות זה טומן בחובו את ההזדמנות לקרב את הנוער אל צה"ל, הממלא תפקיד חברתי מרכזי בחווייה הישראלית.

לך ניתנת ההזדמנות לשירות משמעותי ואתגרי שמסמל את הקשר חברה - צה"ל, ודרכו להביא לידי ביטוי את יכולתך, כישוריך ומטענך האישי.

ברוכות המצטרפות לשורות יחידת מורות!

עינת גפנר-גולדשטיין - סא"ל

מפקדת יחידת מורות

א. הגדרת מטרות

- 1.א יצירת תשתית של מדיניות מתואמת ואחידה בין צה"ל ומשרד החינוך התרבות והספורט - מינהל חברה ונוער, תוך חלוקת אחריות וסמכויות הנובעות מכך.
- 2.א הגדרת נוהלי עבודה עם צה"ל, החל משלב האיתור, דרך המיון, ההכשרה והשיבוץ בתחומי ההדרכה, וכלה בתנאי שירות החיילות.
- 3.א הגדרת תחומי עיסוק של מדריכה-חיילת, רכות מחוזית, מש"קית, על מנת לצקת דפוסי עבודה אחידים לכלל חיילות המינהל.
- 4.א מתן הנחיות לנציגי מינהל חברה ונוער והגדרת נוהלי העסקה של המעסיקים במחוזות וביישובים.
- 5.א מתן מענה לכל השאלות הכרוכות בשירות מדריכות-חיילות במערך אזרחי, תוך יצירת מחויבות אצל כל הגורמים השותפים והאחראים לעבודת המדריכות-החיילות: צה"ל, משרד החינוך התרבות והספורט - מינהל חברה ונוער, רשות מקומית, מתנייסיים או כל מעסיק אחר.

ב. קביעת תחומי אחריות וחלוקת סמכויות

- 1.ב. משרד החינוך התרבות והספורט - מינהל חברה ונוער, אחראי על תהליך מיון החיילות והכשרתן, על כל נושא התכנים ומסגרות הפעולה שהמדריכות- החיילות תעסוקנה בהן ברשויות: הבטחת תנאי דיור הולמים, שיבוצן במקומות עבודה, הנחייתן המקצועית השוטפת.
- 2.ב. צה"ל - יחידת מורות, אחראי לכל התחומים הקשורים בתנאי שירותה של המדריכה-החיילת, חובותיה וזכויותיה כחיילת, כולל חופשות, הופעה, משמעת, תנאי שירות, משכורת, טיפול רפואי, הבטחת תעסוקה מלאה והבטחת תפקודה התקין.
- 3.ב. האחריות הכוללת על תהליך הכשרת החיילות (שלב הכוון - אוריינטציה ושלב ההתמחות), מוטלת על המפקח הארצי על החיילות - בתיאום עם מפקדת יחידת מורות ארצית.
- 4.ב. האחריות על תוכנית ההתמחות מוטלת על תחומי נוער וקהילה, קידום נוער ושלי"ח.
- 5.ב. במהלך שלב ההתמחות, על המפקח הארצי לדאוג לכך שבכל מסלולי ההכשרה יתקיים יום מעסיקים הכולל מפגש היכרות בין החיילות לבין המעסיק הישיר, לאחר ששובצה ליישוב.
- 6.ב. שיבוץ החיילות לרשויות ייעשה באחריות המפקח הארצי על החיילות במינהל חברה ונוער ומפקדת יחידת מורות ארצית, לאחר קבלת דרישות לכוח אדם מן המחוזות ואישורן.
- 7.ב. במהלך שירותה של המדריכה-החיילת, על המפקח הארצי לוודא את ביצוע ההכשרה המחוזית והארצית לתפקיד המדריכה-החיילת בפועל, בתיאום עם תחומי נוער וקהילה, קידום נוער ושלי"ח, ברמה של הפיקוח המחוזי ורכות חיילות.

ג. נוהלי עבודה עם צה"ל

קביעת תחומי אחריות וחלוקת סמכויות של בעלי תפקידים צבאיים

- 1.1 **מש"קית החיילות בכל אזור**, אשר תונחה על ידי מפקדת יחידת המורות הפיקודית, תבקר את החיילות אחת ל-7 ימים בדירתן ובמקומות העבודה, תהא בקשר מתמיד עם הממונה הישיר במקום, תעדכן את מפקדותיה, תדווח ותטפל בטעון טיפול.
- 2.1 **מפקדת היחידה הפיקודית** תעדכן את המפקח המחוזי במינהל חברה ונוער, בכל הטעון טיפול בתחומי סמכויותיו ואחריותו.
במקביל, תעביר למפקדת היחידה הארצית כל נושא המצדיק טיפול ברמת מפקדת היחידה הארצית ומפקח ארצי לחיילות במינהל חברה ונוער.
- 3.1 **רכזת-חיילת במינהל חברה ונוער** - כפופה למפקדת הפיקודית - תנחה את המדריכות-החיילות בנושאים המקצועיים, תהיה בקשר עם הממונים הישירים במקום, תהיה בקשר ישיר עם המפקחים הקשורים לחיילות של מינהל חברה ונוער במשרד החינוך התרבות והספורט, תהווה גורם מתאם בין המעסיק היישובי והפיקוח המחוזי ליחידה הפיקודית, תדווח ותטפל בטעון טיפול.
- 4.1 **חסגל הפיקודי יבדוק** ויאשר את תנאי הדיור ביישוב שבו משובצת מדריכה-חיילת בהתאם לקריטריונים הקיימים ביחידת מורות.
- 5.1 **מפקח מחוזי במינהל חברה ונוער**, אשר ביקר את החיילות ומצא נושאים הטעונים טיפול על ידי צה"ל, יעבירם מיד למפקדת היחידה הפיקודית.
- 6.1 **הגדרת תפקיד רכזת-חיילת במינהל חברה ונוער** (להלן - סעיף ד' בתקנון).
- 7.1 **הגדרת תפקיד מדריכה-חיילת במינהל חברה ונוער בתחומי נוער וקהילה**, קידום נוער ושליח (להלן - סעיף ה' בתקנון).

ד. תפקיד רכזת-חיילת במינהל חברה ונוער

1.ד איתור ומיון

(א) הרכוזות תיבחרנה על ידי המפקח הארצי ומפקדת היחידה הארצית, לאחר המלצה ומיון מקדמי שיערך ברמת המחוז על ידי מפקחי המחוזות והמפקדות הפיקודיות.

(ב) קריטריונים למיון:

* מסוגלת לייצג את המינהל והיחידה על פי המדדים הבאים:

- תפקודית - מקצועית.

- משמעתית.

- חברתית.

- ייצוגית - דוגמה אישית.

* בעלת תכונות המתאימות לתפקד כמנחה וכמפקדת.

* מסוגלת להוביל תהליך חינוכי.

(ג) ימונו 5 חיילות כרכוזת-חיילות מחוזיות במינהל.

2.ד הכשרה

(א) הכשרת הרכוזות החדשות היא באחריות יחידת התכנים של התחום.

(ב) ההכשרה כוללת: כניסה לתפקיד, תיאום ציפיות צה"ל-מטה-מחוז, תפקוד בקורס (ברוטציה).

3.ד שיבוץ

(א) הרכוזת המחוזית היא החוליה המתאמת בין רשות מקומית, מחוז והצבא.

(ב) בכל מחוז קיימת רכוזת מדריכות-חיילות של מינהל חברה ונוער, שעובדת בתיאום עם הפיקוח המחוזי והמעסיק הישיר.

(ג) על הרכוזת המחוזית והמשייקית להיות מתואמות ביניהן, בעבודה מול החיילות והרשויות.

(א) פיקודית וארגונית - הרכות היא חלק מהסגל הצה"לי.

(ב) מקצועית - מונחית על ידי הפיקוח המחוזי והארצי במינהל חברה ונוער, חלק מסגל הפיקוח המחוזי של המינהל.

5.ד מרכיבי תפקיד

הרכות תשמש כמנחה וכמסייעת למדריכה-החיילת, מתאמת ובמיוחד מאתרת בעיות, ומסייעת בפתרון בזמן אמת ומדווחת לממונה.

(א) הרכות צריכה ליזום פעילויות, השתלמויות, דרכי טיפול, ליווי והנחיה, התואמים את צורכי השטח.

(ב) אחת לשבועיים לפחות, תיפגש הרכות לישיבת עבודה והנחיה עם המפקח המחוזי.

(ג) אחת לחודש תיפגש הרכות לישיבת עבודה עם המפקדת הפיקודית.

(ד) אחת לחודש תיפגש הרכות לישיבת עבודה עם המפקח הארצי.

(ה) כל בעיה בנושא החיילות, בסמכות הרשות האזרחית, תועבר למפקח המחוזי לטיפול.

(ו) כל בעיה בנושא תנאי השירות של החיילות, בסמכות היחידה הצבאית, תועבר למשייקית מטעם היחידה.

6.ד הרכות תשולב במערך ההנחיה של מינהל חברה ונוער בתחומים הבאים:

(א) תהא נציגת המינהל בפני המדריכות-החיילות והמנחים הישירים (תחום נוער וקהילה, קידום נוער ושלי"ח).

(ב) תהווה קשר נוסף בין המינהל לבין המנחים הישירים.

(ג) תתמקד בהכנת השטח לקליטת החיילות ותאשר את תנאי הדיור הנחוצים להצבת חיילות ביישוב.

(ד) תנחה את החיילות מבחינה מקצועית, תוך תיאום עם הפיקוח ומרכז ההדרכה.

(ה) תשתתף בישיבות סגל המינהל ותעדכן בעניין מצב החיילות.

(ו) תשתתף בישיבות סגל היחידה ותעדכן בעניין מצב החיילות.

(ז) תמלא דו"ח חודשי על פעילות החיילות בכל יישוב ויישוב, בשתי רמות, ותעביר את הדו"ח לפיקוח המחוזי והארצי של המדריכות-החיילות:

* ברמת החיילת המשרתת ביישוב (ראה להלן סעיף י"א בתקנון).

* ברמת היישוב.

(ח) תהא חלק מסגל המיון וההכשרה.

7.ד חופשות על פי הנוהל המקובל ביחידת מורות-חיילות.

ה. תפקיד מדריכה-חיילת במינהל חברה ונוער

1.ה. חיקף העסקה

(א) שבוע עבודה של מדריכה-חיילת יהיה בן 40 שעות לפחות.

(ב) החיילת תועסק במשך 6 בקרים בשבוע, ו-5 ימים בשבוע בשעות אחר הצהריים והערב, לפי החלוקה הבאה:

בתחום נוער וקהילה:

בשעות הבוקר ולפני הצהריים - כ-15 שעות בשבוע - הכנה להדרכה והדרכה בתחומי תוכן מוגדרים בחטה"ב ובחטה"ע והשתתפות בישיבות צוות.

בשעות אחר הצהריים והערב - כ-25 שעות בשבוע - עבודה במוסדות חינוך לא פורמלי - במרכז נוער, במתני"ס וכד'.

בתחום קידום נוער:

בשעות הבוקר ולפני הצהריים - כ-20 שעות בשבוע - חונכות אישית, ליווי פרויקטים, מערך מסייע לעולים, מניעת נשירה וכיתות שילוב מחדש.

בשעות אחר הצהריים והערב - כ-20 שעות בשבוע - הכנת מערכים, פעילות חברתית, מערך מסייע בהלי"ה וישיבות צוות.

בתחום שליח:

ארבעה ימי הדרכה בשבוע, כאשר יום ההדרכה הוא לפחות בן 8 שעות. היום החמישי - הכנת מערכי הדרכה וביצוע תורניות במה"ד בשדה.

2.ה. תחומי עיסוק

(א) מדריכה-חיילת בתחום נוער וקהילה.

(ב) מדריכה-חיילת בתחום קידום נוער.

(ג) מדריכה-חיילת בתחום שליח.

מדדיכה-חיילת בתחום נוער וקהילה

1. מצטרפת אל הצוות הרשותי, העוסק בהדרכת נוער, ונמנית עליו.
2. עוסקת באיסוף מידע, הקשור באיתור ובמיפוי צרכים של נוער וקהילה.
3. מכינה מערכי הדרכה, כולל אמצעי עזר, ציוד אורקולי והמחשה.
4. מטפחת מנהיגות נוער ביישוב באמצעות הפעלת קבוצות מד"צים. כמו כן מקימה, מנחה ומלווה מועצת תלמידים בבית הספר ומועצת נוער יישובית.
5. מנחה מפגשים חברתיים בין נוער עולה לוותיק במסגרת התוכנית "דיאלוג".
6. מפעילה ומנחה את תוכנית "פרס הנוער הישראלי".
7. משתתפת ומסייעת בארגון טקסים, מפעלים ואירועי נוער מרכזיים ביישוב.
8. מפעילה פרויקטים מיוחדים, כגון מועדון תרבות לנוער, מועדון הסרט הטוב, חוגי יצירה ועוד.
9. פועלת במסגרת בתי ספר קהילתיים ביישוב:
 - הדרכת תלמידים בוועדות השונות של בית ספר קהילתי, כולל השתתפות בוועדות.
 - השתתפות פעילה בוועדות היגוי של בית ספר קהילתי.
 - השתתפות בפרויקט "מחויבות אישית": הדרכה חברתית של קבוצת פעילים כגון קבוצת חונכים, ליווי החונכים ומעקב אחר מקומות ההשמה ולקראת החונכות ובמהלכה).
10. מנחה תחומי תוכן הרלוונטיים גם בתחום החינוך החברתי, בבית ספר על-יסודי, כגון "אקטואליה", נושא שנתי מרכזי ונושא ייחודי נוסף כגון "הידברות", חגים, הבנת הנקרא.
11. מועסקת במשך חודשי הקיץ במפעלי קיץ ארציים של מינהל הברה ונוער בעדיפות עליונה, ברמה של המחוז - עדיפות שנייה, וברמה של היישוב - בעדיפות שלישית.
12. מתודרכת מקצועית על ידי הרכזת המחוזית.
13. מתודרכת על ידי הממונה הישיר מטעם הרשות פעם בשבוע, ופעם בשבועיים מוזמנת לשיחה משותפת עם מנהל מחלקת הנוער, או מנהל מתנ"ס.
14. משתתפת בהשתלמויות מחוזיות וארציות ובכנסים (ראה סעיף ו' 4: הכשרה - תוך שירות).

**מודל מוצע לחלוקת זמן -
תוכנית שבועית למזדיכה-חיילת בתחום נוער וקהילה**

ו	ה	ד	ג	ב	א	
10.00-8.00 הכנת מערכים	12.00-8.00 בית ספר: 3 שעות הוראה 2 שעות ליווי חברתי	13.00-8.00 בית ספר: 3 שעות הוראה 2 שעות ליווי חברתי	13.00-8.00 בניית מרכז הזדרכה ישיבות צוות ותיאומים	13.00-8.00 בית ספר: 3 שעות הוראה 2 שעות ליווי חברתי	13.00-11.00 הכנת מערכי הזדרכה	ב ו ק ר
	הפעלת קבוצות מד"צים פרויקטים מיוחדים	פרויקטים מיוחדים: תוכנית דיאלוג	הפעלת קבוצות מד"צים פרויקטים מיוחדים	בניית מרכז הזדרכה הנחיית מועצת נוער	הנחיית מד"צים פעילים	א ח ה " צ
	20.00-16.00	20.00-16.00	20.00-16.00	20.00-16.00	20.00-16.00	ע ר ב

מקרא:

ליווי חברתי בבתי הספר:

הנחיית מועצת תלמידים, הפסקות פעילות, עיתון בית ספר, עלון קיר, משחקייה פעילה, טקסים, פעילויות לחגים, הנחיית תחומי תוכן מוגדרים, מפעלים בית ספריים נוספים.

פרויקטים מיוחדים:

תוכנית דיאלוג - מפגש בין נוער עולה לנוער ישראלי ותיק.
חוגי יצירה, מועדון תרבות לנוער, מועדון "אתגרים", "מועדון הסרט הטוב", חוגים חברתיים, חגים.

מדריכה-חיילת בתחום קידום נוער

א. בתחום קידום נוער

1. משתתפת ומסייעת לעובדי היחידה בתכנון, בהכנה ובביצוע של תוכניות חינוכיות נבחרות, כגון הכנה לצה"ל, חלי"ס (חיים ללא סמים), תוכניות שדה, סמינרים ציוניים, פרויקט ימי, הכנה לעולם העבודה וכו'.
2. משתלבת בפעילויות של שעות הפנאי ומפעילה קבוצות של נערים/ות בפעולות כמו: מועדון הסרט הטוב, מועדון "בית חם", נושאי אקטואליה, חגים ואירועים.
3. ממלאת משימות של ריכוז וארגון מידע רלוונטי בנושאים שונים בהתאם לצורכי היחידה, כגון סקרים, ספרייה, פינות קיר ועוד.
4. מבצעת משימות של חונכות וליווי פרטני של בני נוער בהתאם לצורכי היחידה ולפי הנחיות המדריך המטפל.
5. מסייעת ומשתתפת במשימות מיוחדות של היחידה בקהילה ובקרב אוכלוסיות היעד.
6. נמצאת בקשר עם גורמים רלוונטיים בקהילה, בהתאם להנחיות היחידה: קב"ס (קצין ביקור סדיר), קצין מבחן, בית הספר, שירותי רווחה ובריאות.
7. מקפידה על עקרונות האתיקה המקצועית בהתאם להנחיות היחידה (סודיות מקצועית, גבולות הקשר וכו').
8. ממלאת משימות מיוחדות בהתאם לדרישות המערכת האזרחית בתיאום עם המערכת הצבאית (למשל, הדרכה בקייטנות).

ב. בחלייה

1. מלמדת במסגרת המערך המסייע במרכז המפצה (תלמידים הלומדים במסגרת הפורמלית ומטופלים על ידי היחידה לקידום נוער, וזקוקים לסיוע ולתגבור לימודי).
2. מלמדת נערים לימוד פרטני במטרה לסייע למניעת נשירתם מבית הספר, או לאפשר את שילובם מחדש בבית ספר.
3. נותנת שיעורי עזר במיומנויות - קריאה, כתיבה, חשבון, אזרחות ועוד.
4. מכינה מערכי שיעור וחומרי עזר להוראה.
5. מסייעת בפיתוח תכנים, ומשתלבת בתוכניות מיוחדות של המרכז המפצה, כאיש צוות המרכז ועל פי דרישות המנהל והנחיותיו (בשיתוף מדריך חברתי).

ג. נער עולה בסיכון

1. מפעילה קבוצת נוער עולה במישור החברתי והחינוכי במסגרת המועדונים לנוער עולה בסיכון.
2. מתמקדת במסגרת "המערך המסייע" (לנוער עולה) בשיפור מיומנויות להוראת השפה העברית ומסייעת במקצועות אחרים, בתיאום עם המרכז המפצה ופרויקט היל"ה.

ד. השתלמויות, הדרכה והנחיה

1. מצטרפת אל הצוות הרשותי של היחידה לקידום נוער, נמנית עליו ומשתתפת בכל ישיבות הצוות.
2. מקבלת הדרכה אישית ממנהל היחידה לקידום נוער וממנהל מרכז הלמידה (היל"ה).
3. משתתפת עם כלל הצוות בפגישות הנחיה קבוצתית עם המנחה היישובי לקידום נוער.
4. מתודרכת מקצועית על ידי רכזת החיילות המחוזית.
5. משתתפת בהשתלמויות מחוזיות וארציות ובכנסים (ראה סעיף ו' 4: הכשרה - תוך שירות).

מודל מוצע לחלוקת זמן - תוכנית שבועית למזריכה-חיילת בתחום קידום נער והילייה

ו	ה	ד	ג	ב	א	
הוראה בביה"ס מניעת נשירה 3 שעות	ליווי חונכות אישית 4 שעות	הכנת מערכים 1 שעה	ליווי חונכות אישית 4 שעות	הכנת מערכים 1 שעה		ב ו ק ר 13.00-8.00
		הוראה בביה"ס מניעת נשירה 3 שעות		הוראה בביה"ס מניעת נשירה 3 שעות	ישיבות צוות ותיאומים 2 שעות	
	הכנת מערכי פעולה/ למידה 2 שעות	פעילות חברתית ק"ינ 2 שעות	הכנת מערכי למידה/ פעולה 2 שעות	פעילות חברתית ק"ינ 2 שעות	הכנת מערכים ותיאומים 1 שעה	א ח ה " צ 18.00-16.00
	הוראת הילייה 2 שעות	פעילות חברתית ק"ינ 2 שעות	הוראת הילייה 2 שעות	פעילות חברתית ק"ינ 2 שעות	הוראת הילייה מערך מסייע 2 שעות	ע ר ב 20.00-18.00

מקרא:

- מתן עדיפות להוראת עולים בבית ספר: מניעת נשירה והוראת עברית.
 - עדיפות למערך מסייע במסגרת תוכניות למניעת נשירה ושילוב מחדש (כיתות שילוב).
- הוראת אח"צ מתן עדיפות להוראה במניעת נשירה והמערך המסייע - נער ק"ינ (ותיק).

בסך הכול: כ-40 שעות שבועיות

הכנת מערכים (מערכי שיעור
ומערכים להפעלה חברתית): 6 שעות
השתלמויות וישיבות: 3 שעות

מניעת נשירה + הילייה: 15 שעות בפועל
פעילות חברתית: 8 שעות בפועל
ליווי וחונכות אישית: 8 שעות

מדריכה-חיילת בתחום שלי"ח (מה"דים בשדה)

מהות התפקיד

הדרכת בני נוער בנושאי שדה, לאום וחברה, במרכזי הדרכה בשדה של מינהל חברה ונוער, על פי הנושא הייחודי הנגזר מהם בכל מרכז הדרכה. ההדרכות מתבצעות בסדורים, במרכז ההדרכה בשדה ובבתי הספר.

נתוני קבלה

על פי נתוני הקבלה שמופיעים בסעיף ו'. בנוסף - עדיפות לבוגרות קורס מש"צים או למי שהשתתפה קודם לכן בחוגי סיור למיניהם.

אופי השירות

השירות בתנאי יחידה סגורה במרכזי הדרכה בשדה. החיילות מתגוררות בדירה במרכז ההדרכה או ביישוב הסמוך.

מיון, איתור והכשרה

שלבי האיתור והמיון - כפי שמצוין בסעיף ו'. החיילת עוברת קורס הכשרה לתפקיד בנושא ידיעת הארץ הכולל: זיקה לארץ ישראל, גיאוגרפיה של ארץ ישראל בתחומי גיאולוגיה, בוטניקה, זואולוגיה, אקלים ואיכות הסביבה, מיומנויות שדה ועזרה ראשונה תוך התמחויות אזוריות, במרכז ההדרכה בשדה שאליו שובצה. משך ההכשרה - 5 שבועות במרכז ההכשרה בשדה.

שיבוץ

החיילות משובצות במרכזי ההדרכה בשדה הפרוסים מהצפון עד הדרום: אזור הצפון - מדרשת ראש פינה. אזור המרכז - מרכז הדרכה: רשף - מישור החוף, מכון "ספיר" + "לטרון" - עמק איילון. אזור הדרום - מרכז הדרכה: "חוף אשקלון" - מישור החוף.

ו. תהליכי איתור, מיון, הכשרה ושיבוץ מדריכה-חיילת

1.1 תנאי קבלה

(א) בוגרת בית ספר תיכון בעלת תעודת בגרות מלאה.

(ב) בעלת רקע וניסיון בהדרכת נוער.

(ג) מעבר מבחני מיון, מבדקי התאמה טרם הגיוס ובמקרים חריגים גם במהלך הטירונות והשתתפות בקורס הכשרה.

(ד) פרופיל רפואי מתאים.

2.1 שלב האיתור

איתור מוקדם ייעשה באמצעות מדור קד"צ במינהל הגיוס - הבנות בכיתה י"ב תקבלנה לביתן חוברת עם מקצועות הקד"צ, ועם בחירתן יוזמנו למבדקי התאמה.

3.1 שלב מיון

קד"צ:

מבדקי התאמה ייערכו בשלושה מועדים לפחות, באחריות המפקח הארצי ויחידת התכנים בתחום נוער וקהילה.

המתאימות יוזמנו להכשרת קד"צ באמצעות מדור קד"צ.

בטירונות:

עם קבלת אישור למיון מועמדות למסלולי חברה ונוער, ייערכו במהלך הטירונות ראיונות לחיילות שיבקשו לשרת במסלולי חברה ונוער, ואלה שתימצאנה מתאימות תעבורנה למחרת מבדקי התאמה, ורק לאחר מכן תאושרנה להכשרה במסלולי חברה ונוער.

טרום שיבוץ ליישוב:

קורס הכשרה לתפקיד כולל שני שלבים: שלב הכוון (אוריינטציה) ושלב התמחות שנערך במקביל בשני מסלולים: נוער וקהילה וקידום נוער.

מקום ההכשרה - באחד ממוסדות החינוך ברחבי הארץ בתנאי פנימייה.

משך הקורס 7-9 שבועות.

במהלך השירות ביישוב:

- ברמה מחוזית:

(1) בתדירות של אחת לחודש, השתלמויות מחוזיות למשך יום שלם בין השעות 10.00 - 16.00, באמצעות מה"דים מחוזיים.

(2) תוכנית שנתית להשתלמויות תוגש על ידי המפקח המחוזי ורכזת חיילות במחוז, למפקח הארצי ולמנהל יחידת התכנים בתחום נוער וקהילה. בהכנת תוכנית ההשתלמויות ניתן להסתייע ביחידת התכנים.

- ברמה ארצית:

פעם בשנה תתקיים השתלמות ארצית למשך יומיים רצופים לכל חיילות מינהל חברה ונוער, באחריות המפקח הארצי.

- כנסים:

כל המדריכות-החיילות חייבות להשתתף בכנסים צבאיים ובכנסים של מינהל חברה ונוער.

לוח מועדי הכנסים יימסר על ידי מפקדת היחידה והמפקח המחוזי של מינהל חברה ונוער בתחילת השנה ויכלול מועדים עד סוף שנה"ל, למעט חגים.

שיבוץ במערך אזורי - נוהלי העסקה:

- (1) האחריות הכוללת לשיבוץ ולהעסקתן של המדריכות-החיילות, מוטלת על הפיקוח של מינהל חברה ונוער במחוזות וברשויות.
- (2) בתחום נוער וקהילה - שיבוצה של מדריכה-חיילת יתקיים רק אם יש רכז נוער ו/או מנהיגות צעירה ברשות ובאישור של ראש תחום נוער וקהילה במטה ובמחוז.
- (3) בתחום קידום נוער - שיבוצה של מדריכה-חיילת יתקיים ביישוב שיש בו יחידה לקידום נוער ובאישורו של ראש תחום קידום נוער במטה ובמחוז.
- (4) בתחום שלי"ח - שיבוצה של מדריכה-חיילת יתקיים במתקן שבו מועסק רכז ההדרכה ובאישור של ראש תחום שלי"ח במטה ובמחוז.
- (5) תנאי הדיור יסופקו על ידי הרשות המקומית: הדירות יוקצו על ידי הרשויות המקומיות עד חודש טרם שיבוץ חיילות ליישוב.
- במהלך שירותן יגורו החיילות במסלולי מינהל חברה ונוער, בדירות שהרשות המקומית הקצתה.
- (6) רשימת ציוד הכוללת: ריהוט הדירה, אחזקתה השוטפת, תיקונים, שיפוצים וכד' - באחריות הרשות.
- (7) מומלץ להתקין קו טלפון (שיחות נכנסות בלבד) בדירת החיילות.
- (8) המעסיק הישיר חייב להגיע ליום מעסיקים, שיהיה במהלך קורס הכשרת חיילות, בשלב ההתמחות, כתנאי לקבלת המדריכה-החיילת.
- (9) המעסיק הישיר מחויב, בעת קבלתו את המדריכה-החיילת, לגלות רגישות רבה לצרכיה ולקשייה בעבודתה ולתת לה הנחיה אישית ומענה לצרכיה.

(10) על המעסיק הרשותי לוודא שהמדריכה-החיילת לא תועסק בתפקידים נוספים שאינם נובעים מהגדרת התפקיד שלה בתחום נוער וקהילה, קידום נוער ושלי"ח.

(11) על רכז הנוער או מנהל מתנייס, או מנהל יחידה לקידום נוער, או רכז הדרכה במתקן שלי"ח ביישוב שהחיילת משרתת בו מוטלת האחריות לבנות תוכנית עבודה שבועית/תקופתית עבורה.

(12) תוכנית עבודה שבועית תוכן ותוגש לרכזת החיילות ולמפקח הארצי, עוד לפני הגעת המדריכה-החיילת ליישוב, ותהווה תנאי לקבלתה לעבודה ביישוב.

(13) תוכנית עבודה שבועית מעודכנת תוגש לרכזת חיילות ולמפקח במחוז, עד מלאת חודשיים להגעתה ליישוב.

(14) העסקת מדריכה-חיילת מתחום נוער וקהילה וקידום נוער מחייבת את המעסיק הרשותי והמפקחים האזוריים לנקוט את כל הפעולות הדרושות לארגון ולתיאום עם מנהלי פרויקטים נוספים ברשות (כמו מנהלי בתי ספר, חטיבת בנינים, חטיבה עליונה, מנהלי מועדונים, מנהל פרויקט היל"ח ועוד), לגבי שיבוצן של מדריכות-חיילות והכנת תוכנית עבודה עבורן.

(15) מנהל מחלקת נוער ו/או רכז רשותי, או מנהל מתנייס, יקיים אחת לשבוע ישיבת צוות עם המדריכות-החיילות של נוער וקהילה, כדי לשמוע מפי החיילות על עבודתן ובעיותיהן.

(16) מנהל היחידה לקידום נוער או המעסיק הישיר מטעמו, יישב עם המדריכות החיילות של קידום נוער אחת לשבוע, כדי לשמוע מפי החיילות על עבודתן ובעיותיהן.

ז. נוהלי שחרור והעברה - בתוך היחידה ומחוץ ליחידה

1.ז העברה בתחום מינהל חברה ונוער

- (1) ככלל, על החיילת לשרת כל מהלך שירותה ברשות שבה שובצה.
- (2) שלושה גופים יכולים לגרום להעברת חיילת:
 - החיילת.
 - מינהל חברה ונוער.
 - צה"ל.
- החלטה תתקבל בתיאום בין מינהל חברה ונוער לצה"ל: מפקח ארצי על מדריכות-חיילות ומפקדת יחידת מורות-חיילות.
- (3) העברת חיילת ממקום למקום ככלל, חייבת להיות מתואמת ומאושרת על ידי המפקח הארצי על המדריכות-החיילות. העברה בתוך מחוז תיעשה בנוסף לכך בתיאום בין מפקדת יחידת מורות פיקודית לבין המפקח המחוזי ובאישור המפקח הארצי של החיילות במינהל חברה ונוער.
- (4) העברת חיילת ממחוז למחוז בתוך המסלול תיעשה בתיאום בין המפקח הארצי של מינהל חברה ונוער למפקדת יחידת מורות ארצית.
- (5) אם יש צורך בהעברה ממקום למקום, יש לשאוף שהעברה תהיה בקיץ, במועד מאורגן שיתאים לראיונות עבור חיילות המבקשות נידוד.
- (6) מקרים חריגים יטופלו בהתאם.

- (7) חיילת שיש להעבירה באמצע שנת הלימודים, תטופל כמקרה חריג בתיאום בין מינהל חברה ונוער לבין יחידת מורות ארצית.

2.ז שחרור

- (1) חיילת המעוניינת לעזוב את היחידה, תגיש את בקשתה על גבי טופס צה"ל 55/3.

- (2) אישור מפקדת היחידה יינתן לאחר חוות דעת של מפקח מינהל חברה ונוער במחוז ומפקח מינהל חברה ונוער ארצי ובתיאום עמו.
- (3) הטפסים יועברו להחלטת הרשות המוסמכת בצה"ל בציון חוות דעת של מפקדת יחידת מורות ארצית.
- (4) החלטתם תועבר לידיעת המפקח הארצי על החיילות, במינהל חברה ונוער.

חיילת שתימצא בלתי מתאימה למסלול, תטופל בנוהל הבא:

- (1) החיילת תרואיין על ידי מפקדת היחידה והמפקח המחוזי, כדי לבדוק אי-התאמה מבחינה מקצועית או צה"לית.
- (2) שני הגורמים יתאמו את עמדותיהם ויגבשו חוות דעת, ויעבירו אותה לסמכות הארצית: מפקדת יחידת מורות ארצית ומפקח ארצי על החיילות.
- (3) ההחלטה בדבר אי-התאמה תסוכם על ידי הסמכות הארצית, וכך אף תתואם פרישתה מהמסלול ומהיחידה.

ה. חופשות

1.ח מדריכה-חיילת במינהל חברה ונוער זכאית, ככל חיילת אחרת ביחידה, ל-4 שבועות חופשה רגילה במהלך כל השנה.

החופשות יינתנו במועדים הבאים:

- (1) שבוע אחד בין החודשים טבת ושבת.
- (2) שבוע אחד בחוה"מ פסח.
- (3) שבועיים בתאריכים 15-31/8 באותה שנה.

2.ח חופשות שבת

ניתן להשאיר חיילת ביישוב בכל שבת שנייה, בתנאי שהיא מועסקת בהתאם.

בשבוע שלאחר מכן, תקבל החיילת חצי יום חופשה.

3.ח חופשה מיוחדת

אישורים לחופשות מיוחדות יינתנו על ידי מפקדת היחידה.

ט. מסלולי קידום

1. ניתן להתקדם לתפקיד רכזת מקצועית בשנת השירות השנייה.

2. מסלולי קידום נוספים:

מש"קית, קצונה ויציאה להדרכה לזמן קצוב בשנה השנייה של השירות, במדינות חבר העמים.

י. תום שירות סדיר בצה"ל

עם תום השירות, זכאית המזריכה-החיילת ל:

1. תעודת שחרור מצה"ל.

2. תעודת משרד החינוך שתכלול אישור השתתפות בהשתלמויות, כולל תאריכים ומספר שעות, עבור ההשתתפות בקורס הכשרה והשתלמויות במהלך השירות.

יא. דף דיווח יישובי/חודשי

חודש שנה

מחוז:	פיקוד:
שם היישוב:	
שם החיילת:	המסלול:
תעסוקת בוקר:	
תעסוקת אחה"צ:	
קשר עם המעסיק:	
השתלמות יישובית/מחוזית בנושא:	

בעיות מקצועיות שהתעוררו במהלך החודש:

נושאים לטיפול מקצועי ודרכי ההתמודדות:

שונות:

הרכות המדווחות: חתימה

העתקים: מפקח ארצי

מפקח מחוזי